

Villányi László

Árvíz

Debrecenen, Mátészalkán át Jánkmajtisra vitt vonatunk,
az Isten áldjon meg benneteket, rebegték felénk
az összeomlott házak közül a fejkendős nénikék,
egy félénk kisfiú, Borbély Szilárd, olyan kíváncsisággal
állt az út porában, mint tíz év előtt én a beregszászi utcán,
tizenhét évesen kalandosnak tűnt katonaruhát viselni,
még sapkát is adtak hozzá, kevertük a maltert, hordtuk
a téglákat, olyan büszkeséggel, mintha mi építenénk
az új otthonokat, néhány nap alatt a hatalmas sátorban
hozzászoktunk a sodronyos ágyhoz, a latrina
deszkájához és bűzéhez, egy éjjel arra ébredtünk,
hogy vérző fejjel, részegen dülöngélve ordít kíséronk,
Kovács Pisti, aki már őszülni kezdett, azt hajtogatta,
ő ebből nem kér, ő látta meghalni az apját, a boltban,
ahol ismerősen „aóztak”, akár Beregszászban,
speciált kértem, nem értették, pedig ünnep volt,
ha jutányos áron édesanyám hozott egy kiló tört
speciált, a végén kanállal ettem a finom morzsalékokat,
el kellett magyaráznom, nápolyit szeretnék venni,
s azt is, hogy nem Diósgyőrből, messzebbről jöttem,
újra a másik Győr vasútállomására sétálunk Szilárddal,
most derűs, nem depressziós hullámokról beszél,
a Párizsból érkező Szomorj Dezsőre várakozunk,
hogy együtt, át Magyarországon, az eltűnt időről tünődve,
utazzunk a régi Szamos menti tájba, egy éber hajnalon
befogatunk, a Tiszához közeledve mutatom, a távolban,
a haragoszöld határon túl, fölsejlik a beregszászi hegy,
lábánál, a Csaba utcában épített házat kőműves nagyapám.

Honvéd

Tizenkilenc éves se voltam, s megkaptam behívómat,
a névsorolvasásnál felálltam, félrehallva a „lányi”-t,
a két év alatt nem ez volt az egyetlen tévedésem,
a részeg őrmester hőzöngött, pisztolyával hadonászott,
megváltásnak tűnt, hogy az ország másik végébe,
Debrecenbe visznek kiképzésre, egy szolid tizedes
a Kisalföldben olvasta verseimet, nem osztott be

WC-t pucolni, teljes menettfelszerelésben futottunk végig a városon, valahogy sikerült összeszednem magamat, ha úgy éreztem, már nem bírom tovább, kispályán fociztunk, azonnal tekintélyem lett, mert a félpályáról átemeltem a labdát a kapuson, egyszer durván letalpaltak, a röntgen semmit sem mutatott ki, de évek múltán is megmaradt a fájdalom, Fertőszentmiklóson egy szőke fiú öngyilkosságának híre várt, Debrecenben az a cigány fiú akasztotta fel magát, akinek tanulni segítettem, az elmélet nem okozott gondot, a lokátor kezelése annál inkább, képtelen voltam megjegyezni a repülők mozgásának adatait, Bölény, az öregkatona, leleményes humorral borvidékinek hívott, gyakorta felmosatta velem a folyosót, az ólból kihúzhattam a döglött disznót, hajnalonta, miután magömlésre ébredtem, a konyhai szolgálat várt, esténként az őrség, olykor állva elaludtam, egy éjszaka meghúztam a ravaszt, keserűségemben a csillagos égbe lőttem, vigasztalt Miskin herceg és József Attila, az Adriano Celentanóra hajazó Társ Misi kezembe adta Szentkuthy *Szent Orpheus*ának egyik kötetét, tiszta időben, a laktanya mellől, egy másik világ szimbólumaként, látni lehetett a fehér Schneeberget, a századparancsnok az utolsó sorakozónál sajnálkozott, hogy honvédként szerelek le, de megnyugtattam: engem másfajta rang vár odakint.

